

INHOUD

In deze UPDATE praten we je bij over de ontwikkeling en uitvoering van een Deltaplan Jeugdtrauma.

Hoe ontwikkel je een Deltaplan Jeugdtrauma?	1
meetUP: 14 februari in Utrecht	2
Opdrachtgever en aanjagers	2
Van plan naar actie	3
Maatschappelijke context	3
Toekomstbeeld 2040	4
De pijlers onder het Deltaplan Jeugdtrauma	5
Voorbeelden die de beweging verder brengen	6

CONTACT



Peter Dijkshoorn
(VNG, OZI)

Kinder- en jeugdpsychiater n.p., promotor ambitieuze jeugdhulp
peter.dijkshoorn@vng.nl



Ingrid van Gool
(Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd)

Veranderkunde en netwerkaansturing
ingrid@in-project.nl



Nadine Rozenberg
(Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd)

Communicatie
nadine@opendeuren.nl



Linda Gerits
(VNG, OZI)

Klinisch psycholoog, trainer traumasensitief werken
linda.gerits@vng.nl

Aanjagers Deltaplan Jeugdtrauma

Stap voor stap ontwikkelen naar 2040

De ontwikkeling van het Deltaplan Jeugdtrauma verloopt stap voor stap. Dat kan niet anders; het is een groot en veelomvattend plan dat we maken binnen een nog bredere maatschappelijke context. Ons zeer ambitieuze 0-doel kan namelijk niet op zichzelf staan. Om het te bereiken moeten ook puzzelstukjes op hun plek vallen binnen domeinen en op thema's waar we vanuit het Deltaplan Jeugdtrauma niet direct invloed op hebben.

Brede maatschappelijke context:

0 kinderen die thuis niet prettig opgroeien

Om inzichtelijk te maken aan welke knoppen we vanuit het deltaplan Jeugdtrauma wel en niet kunnen draaien, hebben we de beweging die we willen aanjagen in breder perspectief geplaatst. Met ons 0-doel dragen we bij aan een nog groter 0-doel: 0 kinderen die thuis niet prettig opgroeien. Dan gaat het onder meer over veiligheid en mentaal welzijn, maar ook over bestaanszekerheid en kansengelijkheid.

De maatschappelijke context zoals we die nu (over)zien, laat hopelijk zien dat de reikwijdte van het Deltaplan Jeugdtrauma groter is dan alleen 'trauma'. Dat het voorkomen van traumatisering en het uitstekend behandelen van trauma's geen doel op zichzelf zijn en ook niet de nieuwste hype.

Toekomstbeeld 2040

Om zelf te blijven overzien waar we mee bezig zijn en waar we naartoe werken, hebben we het 0-doel ook vertaald naar een toekomstbeeld. Hoe ziet de maatschappij eruit als we dat doel héél dicht genaderd zijn? Het is een verzameling van wezenlijke

ingrediënten van een wereld waarin het prettig en veilig leven en opgroeien is. Niet te vatten in exacte formuleringen en cijfers, niet te vertalen naar een lijstje criteria om af te vinken maar een globaal beeld waar je een gevoel bij kunt hebben. Het wijst ons de weg zonder te voorzien in een routekaart.

Meer beweging dan plan

Stap voor stap ontwikkelen we een plan met een brede horizon, met de bedoeling een beweging aan te jagen die groter en groter wordt. Subdoelen, pijlers en 0-doelen per pijler bieden daarbij wat houvast.

→ **Bekijk de (maatschappelijke) context van het Deltaplan Jeugdtrauma** **PAGINA 3**

Als we willen dat elk kind thuis prettig kan opgroeien, aan welke knoppen kunnen we dan draaien?
Hoe draagt het Deltaplan Jeugdtrauma daaraan bij?

→ **Bekijk het Toekomstbeeld 2040** **PAGINA 4**

Hoe ziet de wereld eruit wanneer we dichtbij het 0-doel van het Deltaplan Jeugdtrauma zijn?

→ **Bekijk de basis van het Deltaplan Jeugdtrauma: 6 pijlers** **PAGINA 6**

*Niet de zoveelste hype.
Juist bijdragen aan een groter geheel.*

SAVE-THE-DATE

meetUP

14 februari 2025

9.30 – 14.30 uur

Kanaal030 – Utrecht



Voor 0 kinderen duurt het langer dan 6 maanden voordat ingrijpende jeugdervaringen worden herkend en gestopt en gewenste hulp en steun beschikbaar is voor kind en het gezin. Vanuit het Deltaplan Jeugdtrauma maken we zichtbaar welke antwoorden mogelijk zijn op de vraag hoe we dit samen voor elkaar krijgen.

Voor sleutelfiguren en voorlopers

We hebben al ontdekt dat heel veel verschillende mensen vanuit verschillende achtergronden en organisaties een sleutelfiguur

kunnen zijn in de beweging die we willen maken om het 0-doel te behalen. Op 14 februari nodigen we de voorlopers en initiatiefnemers van de daarvoor benodigde domeinen en vakgebieden uit.

Waarom wil je erbij zijn?

- * Omdat enkele inspirerende denkers en doeners hun bijdrage aan het programma al hebben toegezegd: **Jolande ter Avest** (advocaat, gespecialiseerd in complexe scheidingen en huiselijk geweld); **Iva Bicanic** (Klinisch psycholoog, expertise seksueel misbruik); **Linda Gerits** (spreker en trainer traumasensitief werken, klinisch psycholoog); **Bart Heeling** (leraar, specialist in traumasensitief onderwijs en auteur van de boeken 'Gewoon speciaal' en 'Dubbel Speciaal' en **Jessica Vervoort-Schel** (Programmaleider Inhoud & Onderzoek Jeugd bij Koraal / PhD kandidaat UvA).
- * Om te ontdekken hoe je met jouw sleutelacties al bijdraagt aan het 0-doel van het Deltaplan Jeugdtrauma;
- * Hoe je die bijdragen nog meer betekenis zou kunnen geven;
- * En hoe je hierbij samen met anderen kunt optrekken.

Aanmelden

Ben je een sleutelfiguur of een voorloper? Of wil je dit graag zijn? [Meld je dan alvast aan!](#) We hebben plaats voor 150 deelnemers.



De rol van opdrachtgever en aanjagers

Opdrachtgever van het Deltaplan Jeugdtrauma zijn de acht Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd in Nederland. Zij zien een rode draad in de complexe situaties die aan de regionale expertteams en de bovenregionale expertisenetwerken worden voorgelegd. Trauma speelt in meer dan de helft van de gevallen een grote rol.

Drijvende kracht

De aanjagers zijn de drijvende kracht achter de ontwikkeling van het Deltaplan Jeugdtrauma. Zij beogen de beweging te vergroten van

mensen en organisaties die zich bezig houden met het terugdringen van jeugdtrauma en de gevolgen daarvan. Dit doen ze door vanuit een open en neutrale houding te verbinden wat er al is, zichtbaar te maken wat nog ontbreekt, te stimuleren dat kennis en vaardigheden gedeeld worden en breed beschikbaar zijn en een duwtje in de rug te geven aan activiteiten die verbinding, leren en ontwikkelen ondersteunen.

Voorbeelden van de beweging

[Bekijk de voorbeelden](#) van activiteiten die de beweging naar ons 0-doel verder brengen.

Verbinding met de SAR

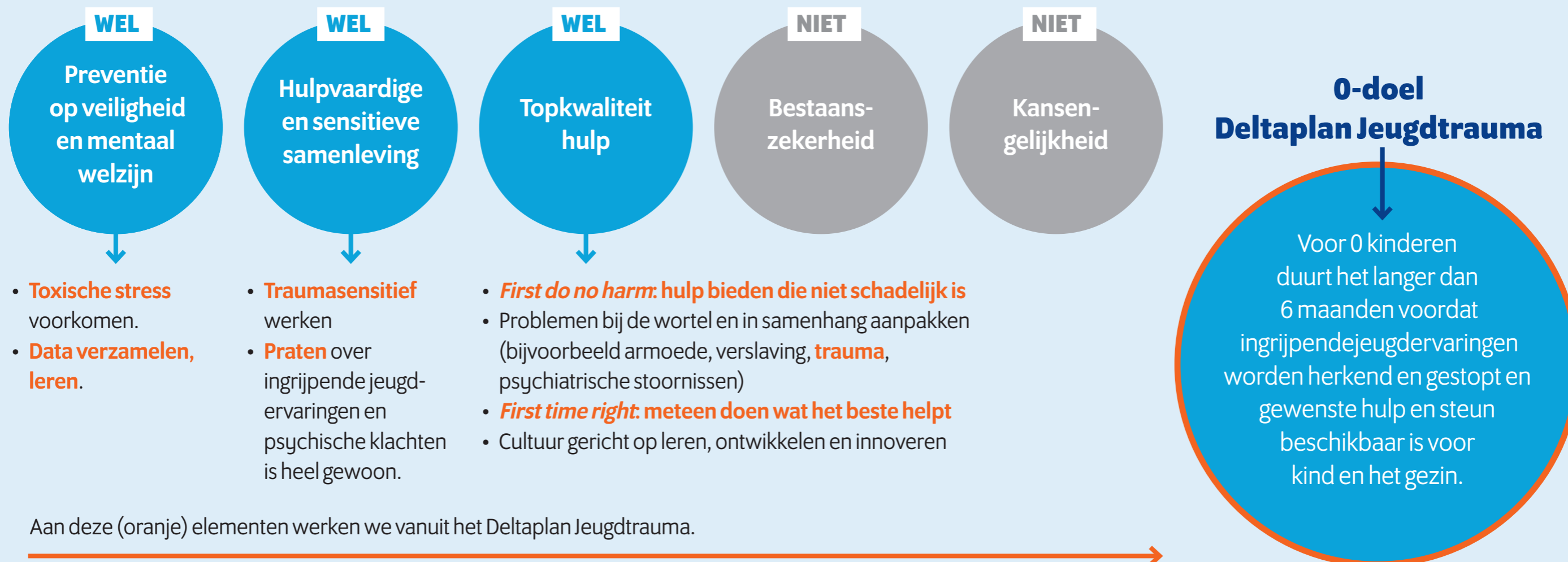
De ontwikkeling van het Deltaplan Jeugdtrauma is omarmd door de Schakel- en Advies Raad van de Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd. De SAR koppelt ervaringen uit de praktijk aan beschikbare wetenschappelijke kennis en maakt verbeteringen haalbaar voor de praktijk. Dit helpt bijvoorbeeld om gewenste ontwikkelingen, zoals aandacht voor traumasensitief werken, in het onderwijs aan toekomstige professionals goed onderbouwd te adressen bij hogescholen en universiteiten. Of om de onwenselijkheid van perverse prikkels in het systeem aan te tonen voor openbaar bestuur en politiek.

Maatschappelijke context

Situatie vandaag → Ruim 40.000 kinderen wonen niet thuis

2040 → **0-DOEL**
0 kinderen die niet gewoon thuis prettig opgroeien

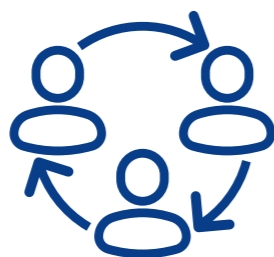
Aan welke knoppen kunnen we vanuit het Deltaplan Jeugdtrauma draaien om het ambitieuze 0-doel zo dichtbij mogelijk te brengen?



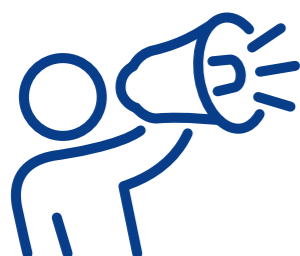
Toekomstbeeld 2040

Hoe ziet de wereld eruit wanneer we dichtbij het 0-doel van het Deltaplan Jeugdtrauma zijn?

Het onbedoeld en onbewust **doorgeven van trauma** aan de volgende generatie is **gestopt**.



Kinderen die ingrijpende jeugdervaringen meemaken vinden altijd **steun en hulp in de omgeving**.



Praten over ingrijpende jeugdervaringen en psychische klachten is **heel gewoon**.



Kinderen zijn **beter beschermd tegen (seksueel) geweld en uitbuiting**. Ook tegen de georganiseerde criminele vormen daarvan.

Blijven onderzoeken, leren en ontwikkelen is de norm in het werkveld.



Jongere, ouders en hulpverleners werken samen op basis van **gelijkwaardigheid** aan het in beeld brengen, begrijpen, verklaren en aanpakken wat er aan de hand is in het hele gezin.



Traumasensitief werken is standaard op scholen, in de hulpverlening en bij de overheid. Het is zo'n normale houding geworden, dat het geen 'traumasensitief werken' meer heet.



Jongeren en ouders durven hulp te vragen. Vanuit **vertrouwen** in de hulpverlening. Vanuit het vertrouwen dat ze gezien en gehoord zullen worden.

Aanzienlijke afname maatschappelijke kosten voor onvoldoende of niet behandelde jeugdtrauma's.



We doen wat het best helpt. *First time right.* meteen doen wat het best help en hulp die geen schade toebrengt.

De basis van het Deltaplan Jeugdtrauma

DOEL

Voor 0 kinderen duurt het langer dan 6 maanden voordat ingrijpende jeugdervaringen worden herkend, gestopt en gewenste hulp en steun beschikbaar is voor kind en gezin.

SUBDOELEN

Voorkomen

Ingrijpende jeugdervaringen, herhaling, traumatisering en hertraumatisering

PIJLER 1	Maatschappelijke bewustwording
PIJLER 2	Preventie
PIJLER 3	Vroegsignalering en diagnostiek
PIJLER 4	Beter behandelen en begeleiden
PIJLER 5	Traumasesensitief werken
PIJLER 6	Onderwijs

Eerder en beter signaleren

PIJLER 1	Maatschappelijke bewustwording
PIJLER 2	Preventie
PIJLER 3	Vroegsignalering en diagnostiek
PIJLER 5	Traumasesensitief werken
PIJLER 6	Onderwijs

Beter behandelen

PIJLER 3	Vroegsignalering en diagnostiek
PIJLER 4	Beter behandelen en begeleiden
PIJLER 5	Traumasesensitief werken
PIJLER 6	Onderwijs

Waar gaat het Deltaplan wel of niet over?

WEL

over: creëren en verstevigen beschermende factoren, voor zover mogelijk vanuit onderwijs, hulpverlening en zorg:

- Steun uit omgeving (leraar, ouders vrienden, burens, sportcoach,...)
- Positieve levenservaringen, waardering en erkenning krijgen voor wie je bent en wat je doet
- Er over kunnen praten
- Snel hulp zoeken en vinden

NIET

over het beïnvloeden en verbeteren van factoren die zorg, onderwijs en hulpverlening overstijgen: zoals kansenongelijkheid en bestaanszekerheid. **Wel verbinding met de programma's op deze thema's.**

Voorbeelden

die de beweging naar ons 0-doel verder brengen

PIJLER 6 | Onderwijs

0-DOELEN

- 0 kinderen ervaren op school geen steun en hulp als zij ingrijpende ervaringen meemaken EN
- 0 professionals ervaren geen steun en hulp bij een lerende houding.
- 0 onderwijsinstellingen die opleiden in het werken met mensen werken besteden geen aandacht aan ingrijpende jeugdervaringen, de gevolgen daarvan en trauma sensitieve vaardigheden.

VOORBEELD

- In gesprek met KBL om het Deltaplan Jeugdtrauma te verbinden aan het netwerk [Kwalitatief en Blijvend Leren \(KBL\)](#).

PIJLER 5 | Traumasensitief werken

0-DOEL

- 0 organisaties binnen zorg, overheid en onderwijs die niet traumasensitief werken.

VOORBEELDEN

- Trainingen in traumasensitief werken voor sleutelfiguren die kunnen bijdragen aan de beweging. Initiatief van het Ondersteuningsteam (Toeslagenaffaire) om het inzicht omtrent het belang en de geleerde lessen ten aanzien van traumasensitief werken verder te brengen.
- Voorlichting over traumasensitief werken gebaseerd op het materiaal van Augeo en TIC (Trauma Informed Care) van Koraal.

PIJLER 1 | Maatschappelijke bewustwording

0-DOEL

- 0 mensen zien over het hoofd dat een jongere thuis niet prettig opgroeit.
- 0 mensen zijn onwetend over wat helpt en niet helpt bij het vermoeden van ingrijpende jeugdervaringen.

VOORBEELD

- In gesprek met Augeo over de ontwikkeling van een plan voor meer maatschappelijk bewustzijn, bijvoorbeeld door het bereik van hun voorlichtingsmateriaal te vergroten.

Draagt ook bij aan pijler 3 en pijler 5

PIJLER 2 | Preventie

0-DOELEN

- 0 Kinderen maken mee dat ingrijpende jeugdervaringen zich blijven herhalen.
- 0 Kinderen raken getraumatiseerd door ingrijpende jeugdervaringen.
- 0 Kinderen en (jong)volwassenen raken later opnieuw getraumatiseerd.
- 0 Ouders geven hun trauma door aan hun kinderen.

VOORBEELD

- Onderzoek met behulp van het [Social Profit Canvas](#) (dr. Marc Vermeulen, Tilburg University). Waar en hoe kan een Deltaplan Jeugdtrauma waarde toevoegen en impact maken? Hoe kunnen we een kompas ontwikkelen voor toekomstige verdere ontwikkeling en uitvoering Deltaplan Jeugdtrauma?

Voor 0 kinderen duurt het langer dan 6 maanden voordat ingrijpende jeugdervaringen worden herkend en gestopt en gewenste hulp en steun beschikbaar is voor kind en het gezin.

PIJLER 4 | Beter behandelen en begeleiden

0-DOEL

- 0 kinderen worden niet volgens de regels der kunst behandeld en begeleid.

VOORBEELDEN

- Onderzoek/ inventarisatie traumabehandelingen Noord-Holland is afgerond. Volgende stap: wat te doen met de uitkomsten? Wat ontbreekt en is wel nodig? Hoe kan dit er komen?
- Ontwikkeling praktische handreiking met noodzakelijke voorwaarden voor een traumabehandeltraject, op basis van expert consensus door Karakter.

PIJLER 3 | Vroegsignalering en diagnostiek

0-DOELEN

- 0 kinderen met ingrijpende jeugdervaringen worden niet adequaat of te laat ingeschat.

VOORBEELD

- Alle Bovenregionale Expertisenetwerken stimuleren de verdere verspreiding en borging van het maken van een Gedeelde Verklarende Analyse in hun landsdelen.

Draagt ook bij aan pijler 4